

DADA SIEGT!

Tonsure (1919), de Marcel Duchamp

amb David G. Torres. Crític d'art i gestor cultural

Barcelona - Londres?

Res no podria venir més al cas amb la inauguració d'aquesta secció amb el títol *Dada Siegt!* que l'exposició d'estiu del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC): *Duchamp, Picabia i Man Ray, tres referents del dadaisme*. Una exposició extraordinària, i esperem que necessària, per l'empremta que pot deixar, com en el seu moment ho va fer la de Duchamp, a la Miró, o *L'art i el seu doble*, a "la Caixa". *Duchamp, Picabia i Man Ray* ve de la Tate Modern. Cosa que ens fa pensar en la situació institucional a Catalunya i Barcelona. La Tate Modern a Londres conviu amb la Tate Britain. Els papers estan ben diferenciats (i no tenen a veure amb aquelles absurdes discussions sobre si l'informalisme anava al MNAC o al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Macba): la Tate Modern es dedica a l'art contemporani, d'on sigui, com de fet ho fa el Macba; i la Tate Britain, a l'art britànic de tots els temps, de Turner a Damien Hirsch (de fet, és escenari del famós premi Turner). Això sembla que no és tasca del MNAC. I és aquí on apareixen les confusions. Resulta que és el Macba el que dedica una exposició a la història de la Galeria Cadaqués, mentre que el MNAC ho fa amb Caravaggio o els citats Duchamp, Picabia i Man Ray. I no es tracta de posar-se la barretina (d'això ja en saben els nostres polítics) i no fer Duchamp i Picabia, sinó de pensar-los en el context català, al cap i a la fi van passar per aquí i van deixar empremta (Galeria Cadaqués inclosa de nou).

L'exemple de Londres es pot portar més lluny. A Londres també hi ha un ICA o una Barbican Gallery, que es dediquen a

una visió transversal de la cultura. Allà hi entra des de cinema fins a literatura, i fins i tot l'òpera (és el cas del Barbican). On trobaríem el paral·lelisme aquí? Possiblement al CCCB o, pel que sentim, al futur projecte que la Generalitat té pensat per a Santa Mònica: pensament, cultura, ciència... és a dir, transversalitat. També hi ha altres espais a la capital britànica: la Fundació Henry Moore, Tàpies? Miró?), Bloomberg Space, Caixaforum? més ambicions aquest).

CENTRES DE PROXIMITAT. Hem passat per Santa Mònica, que fins ara era un centre d'art. Continuem amb la comparació amb Londres. N'hi ha un grapat, de centres d'art, més petits: Whitechapel, Serpentine Gallery, Chisenhale... Aquí, ara, on són? Abans, n'hi havia uns quants de comparables: la Sala Montcada de la Fundació "la Caixa", la Capella, l'Espai 13 o Metrònom. Alguns ja no hi són (Metrònom), d'altres han canviat de lloc i veurem si de funció (Montcada) i d'altres han optat per altres models que han desplaçat la seva funció al context barceloní (Capella, Espai 13). Però durant molt de temps van treballar en el foment d'un brou fèrtil, generant noves generacions d'artistes, de

comissaris i de crítics, i generant competència. I d'això se'n va beneficiar tothom: els artistes, comissaris i crítics, les galeries també i els mateixos museus dels que parlàvem. Perquè, qui exposarà el MNAC (si és una Tate Britain) i el Macba d'aquí a vint anys? Com es parlaria de si l'informalisme ha d'anar al MNAC o al Macba si no hi hagués hagut informalisme? Com diu la dita espanyola: "*De aquellos lodas, estas aguas*".

*Tonsure de 1919 - Paris
Marcel Duchamp*